

Valsts ieņēmumu
dienests

Seminārs

**«Jaunreģistrētajiem saimnieciskās darbības
veicējiem»**

2018

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības

Ienākumu no saimnieciskās darbības nosaka kā ieņēmumu un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību.

Ieņēmumos, kas gūti no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti:

- 1) ieņēmumi no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas;
- 2) ieņēmumi no īpašuma un telpu iznomāšanas vai izīrēšanas;
- 3) summas, kas saņemtas soda naudas veidā;
- 4) citi saimnieciskās darbības ieņēmumi.

Izdevumi, ja tie, pēc ekonomiskā satura un būtības saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības

Saimnieciskas darbības ieņēmumi un izdevumi, kas tiek ņemti vērā, aprēķinot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu ir noteikti :

- likuma [“Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”](#) 11.pantā, 11.⁵pantā
- [Ministru kabineta 21.09.2010. noteikumos Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”](#) ;

Valsts ieņēmumu
dienests

Izdevumi, ja tie saistīti ar taksācijas gada ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības:

- 1) izdevumi par iegādātām izejvielām, materiāliem, par inventāru, kura vērtība nepārsniedz **1000 euro**, par precēm, kurināmo un enerģiju;
- 2) izdevumi, kas saistīti ar algotā darbaspēka izmantošanu likumdošanas aktos atļautajos gadījumos;
- 3) reklāmas, kancelejas, pasta, telegrāfa, teleksa, telefaksa, mārketinga un mākslas darbu taksācijas izdevumi;
- 4) pamatlīdzekļu nolietojums, ko aprēķina saskaņā ar šā likuma [11.5 pantu](#) un Ministru kabineta noteikumos noteikto kārtību;
- 5) izdevumi, kas saistīti ar pamatlīdzekļu kārtējo remontu;
- 6) nomas un īres maksa;

Valsts ieņēmumu
dienests

Izdevumi, ja tie saistīti ar taksācijas gada ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības:

- 7) valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbiniekiem,
- 7¹) obligātās apdrošināšanas prēmiju maksājumi par saimnieciskajā darbībā izmantotiem pamatlīdzekļiem;
- 8) izdevumi par darbinieku izglītošanu un kvalifikācijas paaugstināšanu;
- 9) citu personu veikto ražošanas rakstura darbu un no citām personām saņemto pakalpojumu izmaksas, izņemot kapitālieguldījumu izmaksas;
- 10) procentu maksa par banku kredīta vai līzinga pakalpojumu izmantošanu, izņemot soda naudas maksājumus;
- 11) maksa par licenci;
- 13) Latvijas Republikā noteikto nodokļu (izņemot iedzīvotāju ienākuma nodokli un pievienotās vērtības nodokli) un nodevu (izņemot valsts nodevu par prasības pieteikumu tiesā) maksājumi valsts vai pašvaldības budžetā;
- 15) citi izdevumi, kas saistīti ar saimniecisko darbību un nepieciešami tās nodrošināšanai, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības

- Saimnieciskās darbības izdevumos ir tiesības iekļaut izdevumus tādā apmērā, kas nepārsniedz 80% no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem.
- Saimnieciskās darbības izdevumu veidi, kuri ir iekļaujami pilnā apmērā:
 - 1) darba alga un darba devēja VSAOI, tai skaitā solidaritātes nodoklis;
 - 2) nekustamā īpašuma nodoklis;
 - 3) pamatlīdzekļu nolietojums;
 - 4) kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu.
- Izdevumu ierobežojuma apmēru nepiemēro par pirmajiem diviem saimnieciskās darbības gadiem, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas kārtība

- maksā atbilstoši gada ienākumu deklarācijai (GID) rezumējošā kārtībā;
- GID ir jāiesniedz VID ne vēlāk kā taksācijas gadam sekojošajā gadā **no 1.marta līdz 1.jūnijam**, bet ja taksācijas gada ienākumi pārsniedz 55 000 *euro* - no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam;
- Pēc GID aprēķinātā nodokļa summa jāiemaksā budžetā ne vēlāk kā līdz **16.jūnijam**, bet, ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz **640 euro**, maksātājs to var iemaksāt budžetā trijās reizēs –**līdz 16. jūnijam, 16.jūlijam, 16.augustam, katru reizi iemaksājot trešo daļu no kopējās nodokļa summas.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Ierobežojumi

Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrējas uzsākot saimniecisko darbību, vai iesniedzot pieteikumu līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim.

Mikrouzņēmuma nodokli var maksāt, ja:

- saimnieciskās darbības ieņēmumi – apgrozījums – kalendāra gadā nepārsniedz 40 000 EUR (ieņēmumi);
- mikrouzņēmuma darbinieku skaits jebkurā brīdī nav lielāks par pieciem (ieskaitot pašu saimnieciskās darbības veicēju vai īpašnieku);
- mikrouzņēmuma darbinieka (ieskaitot pašu saimnieciskās darbības veicēju vai īpašnieku) ienākums nepārsniedz 720 EUR mēnesī.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Ierobežojumu pārkāpšana

- Ja mikrouzņēmuma apgrozījums gadā pārsniedz 40 000 EUR, apgrozījuma pārsnieguma daļai piemēro 20% likmi.
- Ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums nepamatoti pārsniedz 720 EUR mēnesī, ienākuma pārsnieguma daļai papildus piemēro 20% likmi;
- Ja mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieku skaits ceturksnī nepamatoti pārsniedz piecus darbiniekus mikrouzņēmumu nodokļa likmei pieskaita 2 procenta punktus par katru papildus nodarbināto darbinieku.

Ja ir pārsniegts vismaz viens no šiem kritērijiem, nodokļu maksātājs zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo taksācijas gadu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Grāmatvedība

- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs uzskaita ieņēmumus un izdevumus.
- Nodokli maksā un mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju iesniedz vienu reizi ceturksnī, deklarācijā ietverot arī informāciju par darbinieku ienākumiem.
- Mikrouzņēmums maksā mikrouzņēmumu nodokli līdz ceturksnim sekojošā mēneša **15.datumam**
- Periodā, par kuru maksā mikrouzņēmumu nodokli, nav tiesību ienākumam (arī citur gūtajam) piemērot gada neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

Persona, kas ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja, ierakstiem izmanto mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja žurnālu – paraugs ir noteikts Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.188 2.pielikumā

(VID mājas lapā- [Sākums-Uzņēmumiem](#) -[Grāmatvedības organizēšana](#)- Informatīvie un metodiskie materiāli-sadaļa [Grāmatvedības organizēšana](#))

Valsts ieņēmumu
dienests

Neregistrējamā saimnieciskā darbība

- Gūtajam ienākumam no īpašuma piemēro **10 % likmi**.
- Jāveic saimnieciskās darbības **ieņēmumu** uzskaitē.
- Ja ienākums no īpašuma tiek gūts no juridiskās personas, nodokli ietur izmaksas vietā.
- Ja nodoklis nav ieturēts, fiziskā persona nodokli aprēķina pati rezumējošā kārtībā par kalendāro gadu, iesniedzot VID gada ienākumu deklarāciju no taksācijas gadam sekojošā gada **1.marta līdz 1.jūnijam**.
- Ienākumam no neregistrētās saimnieciskās darbības **nav tiesību piemērot** gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.
- Fiziskā persona nav uzskatāma par pašnodarbināto un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas neveic.

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – uzskata par pašnodarbinātu personu likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” izpratnē.

Pašnodarbināta persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kad mēneša ienākumi (ieņēmumi, no kuriem atskaitīti ar to gūšanu saistītie izdevumi) sasnieguši 1/12 daļu no Ministru kabineta noteiktā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālā apmēra – **430 EUR (2018.g.)** mēnesī vai 5160 EUR gada ienākums (2018.g.).

Sociāli apdrošināmā persona	Likme (%)2018.g.
Pašnodarbinātais (arī I, II vai III grupas invalīds, izdienas pensijas saņēmējs, invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs)	32,15
Pašnodarbinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	30,34
Pašnodarbinātais – nekustamā īpašuma apsaimniekotājs (neattiecas uz pensionāriem)	27,27

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

- Ja pašnodarbinātas personas ienākumi mēnesī sasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru, papildus obligātajām iemaksām, kas tiek noteiktas līdzšinējā kārtībā, tai reizi ceturksnī ir jāveic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz **5 procentu** apmērā no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības.
- Ja pašnodarbinātas personas ienākumi mēnesī nerasniedz minimālās algas apmēru, tai ir jāveic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz **5 procentu** apmērā. Iemaksas pensiju apdrošināšanai var neveikt, ja pašnodarbinātā ienākumi taksācijas gadā nerasniedz *50 euro*.

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem, kas nav autoratlīdzību saņēmēji

Ienākumi 430 euro un vairāk	Ienākumi zem 430 euro	Ienākumi zem 50 euro (no gada sākuma)
Līdzšinējā kārtībā + iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības)	obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no faktiskajiem ienākumiem)	obligātās iemaksas neveic

Valsts ieņēmumu
dienests

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem

Mēnesis	Ienākumi mēnesī (euro) pēc saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla datiem	Saimnieciskās darbības ienākumi (euro), skaitot no gada sākuma	<u>Obligāto iemaksu objekts, no kura veic iemaksas līdzšinējā kārtībā</u>	<u>Obligāto iemaksu objekts pensiju apdrošināšanai</u>	<u>Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 5%</u>
I	10	10	0	-	-
II	10	20	0	-	-
III	20	40	0	-	-
IV	20	60	0	60	3
V	100	160	0	100	5
VI	200	360	0	200	10
VII	430	790	430	0	0
VIII	1000	1790	430	570	28,50
IX	2000	3790	430	1570	78,50
X	-100	3690	0	0	0
XI	0	3690	0	0	0
XII	1000	4690	430	570	28,50

Valsts ieņēmumu
dienests

***Saimnieciskās darbības veicēja
grāmatvedības uzskaitē vienkāršā
ieraksta sistēmā***

Valsts ieņēmumu
dienests

Uzskaites principi

- Naudas plūsmas princips – ieņēmumi jāatzīst tad, kad saņemti, izdevumi – tad, kad tie izdarīti
- Reģistrē tikai pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem
- Saimnieciskās darbības ieņēmumi un izdevumi noteikti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.pantā un 11.⁵ pantā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla kārtošana

Prasības

- Ieņēmumus un izdevumus reģistrē žurnālā
- Žurnālu var kārtot:
 - Papīra reģistra veidā
 - Elektroniski
 - Nodrošina izdrukā
 - Ailes, kuras neizmanto, var nenorādīt
 - Drīkst papildināt ar jaunām ailēm
- Taksācijas gadam iekārto jaunu žurnālu
- Ierakstus par katru mēnesi veic jaunā žurnāla lapā
- Mēneša beigās katrā ailē norāda apgrozījuma summu mēnesī, skaitot no gada sākuma
- Žurnālu var izmantot kases ieņēmumu un izdevumu orderu reģistrēšanai

Valsts ieņēmumu
dienests

Kvīšu (biļešu) reģistrācija VID

Nodokļu maksātājs grāmatiņās brošētas kvītis (biļetes) vai arī kvīšu (biļešu) numurus reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedzot pamatotu rakstisku iesniegumu, izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu – nodokļu maksātājs Elektroniskās deklarēšanas sistēmā izvēlas dokumentu „Jauns”, dokumentu grupu „Citi”, dokumenta veidu „**Kvīšu numuru reģistrācijas iesniegums**” vai „**Biļešu numuru reģistrācijas iesniegums**” un aizpilda iesniegumu vai papīra formā Valsts ieņēmumu dienesta klientu apkalpošanas centros.

Valsts ieņēmumu
dienests

Pārskats par kvīšu (biļešu) izlietojumu

Pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu izlietojumu vai pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā par katru kalendāra gada ceturksni līdz **tam sekojošā mēneša divdesmit piektajam datumam.**

Pārskats par reģistrēto kvīšu izlietojumu VID **nav jāiesniedz** tādā gadījumā, ja ceturkšņa laikā **nav izlietotu vai anulētu kvīšu.**

Lai VID reģistrētu jaunas kvītis (biļetes), jābūt iesniegtam pārskatam par Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu (biļešu) izlietojumu par pēdējo ceturksni, kurā kvītis (biļetes) izlietotas vai anulētas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- *Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla ailēs uzrādāmā informācija noteikta Ministru kabineta 20.03.2007. noteikumu Nr.188 Kārtība, kādā individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, citas fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību, kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā*

20.punktā

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

1.aile Ieraksta kārtas numurs: *ieraksti žurnālā jāizdara hronoloģiskā secībā, tātad arī kārtas numuri žurnālā jāuzrāda hronoloģiskā (augošā) secībā.*

2.aile Ieraksta datums: *šajā ailē uzrāda žurnālā izdarītā ieraksta datumu, kas var arī nesakrist ar attaisnojuma dokumentā norādīto saimnieciskā darījuma veikšanas datumu.*

3.aile Dokumenta nosaukums, numurs un datums: *šajā ailē uzrāda dokumenta, uz kura pamata tiek izdarīts ieraksts žurnālā, nosaukumu, numuru un datumu.*

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

4.aile Dokumenta autors, darījuma partneris (fiziskās personas vārds, uzvārds vai juridiskās personas nosaukums): *šajā ailē uzrāda darījuma partnera- fiziskās personas vārdu, uzvārdu vai juridiskās personas nosaukumu.*

5.aile Saimnieciskā darījuma apraksts: *šajā ailē uzrāda īsu saimnieciskā darījuma aprakstu, kas uzrādīts attaisnojuma dokumentā.*

6.aile Analītiskā reģistra numurs vai nosaukums: *šajā ailē uzrāda analītiskā (papildu) reģistra numuru un nosaukumu, ja nodokļa maksātājs tādu ir iekārtojis, lai tajā reģistrētu konkrētu saimniecisko darījumu.*

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- 7. aile Kase- saņemts:** šajā ailē uzrāda skaidrās naudas ieņēmumus kasē.
- 8. aile Kase- izsniegts:** šajā ailē uzrāda skaidrās naudas izdevumus kasē.

Saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla aizpildīšana

- 7.ailē “Kase, euro, saņemts” norāda skaidras naudas ieņēmumus kasē, tie var būt, piemēram, skaidrā naudā saņemtie saimnieciskās darbības ieņēmumi, privātie naudas ieguldījumi, saņemtie kredīti, kā arī no kredītiestāžu kontiem izņemtie naudas līdzekļi, kas tiks izmantoti, lai veiktu skaidras naudas darījumus saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Šīs ailes atlikums nedrīkst būt ar mīnuszīmi!

Piemēram, ja persona no sava kredītiestādes konta izņem 400 EUR, lai tos turpmāk izmantotu saimnieciskajā darbībā, veicot norēķinus skaidrā naudā, to žurnālā norāda šādi:

5	7	8	9	10
No kredītiestādes konta izņemta skaidra nauda				400
Kasē iemaksāta skaidra nauda	400			

Minēto summu nenorāda žurnāla 11.–24.ailē

Saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla aizpildīšana

- **8.ailē “Kase, euro, izsniegts”** norāda skaidras naudas izdevumus kasē, tie var būt, piemēram, ar saimniecisko darbību saistītie izdevumi, kas veikti skaidrā naudā, personiskajām vajadzībām izņemtā skaidrā nauda, atmaksātie kredīti, kā arī kredītiestāžu kontos iemaksātā skaidrā nauda.

Piemēram, ja persona no kases izņem 3000 EUR, lai tos turpmāk izmantotu saimnieciskajā darbībā, veicot norēķinus bezskaidrā naudā, tādējādi tos iemaksājot kredītiestādes kontā, kuru nodokļa maksātājs izmanto saimniecisko darījumu veikšanai, šo summu žurnālā norāda šādi:

5	7	8	9	10
No kases izņemta skaidra nauda		3000		
Kredītiestādes kontā iemaksāta skaidra nauda			3000	

Minēto summu nenorāda žurnāla 11.–24.ailē

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

9.aile Kredītiestāžu konti- saņemts: šajā ailē uzrāda darījuma partneru un paša nodokļa maksātāja kredītiestāžu kontos ieskaitītās vai skaidrā naudā iemaksātās naudas summas. Kredītiestāžu kontos naudas summām un naudas atlikumiem jābūt vienādiem ar summām, kas norādītas kredītiestāžu sagatavotajos klienta konta izrakstos.

10.aile Kredītiestāžu konti- izsniegts: šajā ailē uzrāda darījuma partneriem no kredītiestāžu kontiem pārskaitīto vai paša nodokļa maksātāja skaidrā naudā izņemto naudu, kā arī kredītiestāžu atskaitīto samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem. Arī šīm summām un atlikumiem jābūt vienādiem ar kredītiestāžu kontu izrakstos uzrādītajām summām un atlikumiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

11.aile Citi maksāšanas līdzekļi- saņemts: šajā ailē uzrāda saņemtus līdzekļus, kas iegūti, izmantojot citus maksāšanas veidus, piemēram, maiņas un ieskaita darījumi, kā arī dāvinājumi u.c. Ja nodokļa maksātājs ar darījuma partneri vienojas, ka samaksa par veikto saimniecisko darījumu tiks veikta, izmantojot citu maksāšanas veidu, nevis naudu, tad šajā ailē ir jānorāda attiecīgā maksāšanas veida vērtība naudas izteiksmē.

12.aile Citi maksāšanas līdzekļi- izsniegts: šajā ailē uzrāda izsniegtos līdzekļus, kas izdarīti, izmantojot citus maksāšanas veidus. Tāpat kā žurnāla 11.ailē maksāšanas veida vērtību šajā ailē uzrāda naudas izteiksmē. Citi maksāšanas veidi var būt, piemēram, maiņas, ieskaita darījumi, dāvinājumi u.c.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

13.aile Ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas: šajā ailē uzrāda ieņēmumus tikai no lauksaimnieciskās (augkopības, lopkopības, iekšējo ūdeņu zivsaimniecības un dārzkopības) produkcijas ražošanas.

14.aile Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem : šajā ailē uzrāda ieņēmumus no pārējās saimnieciskās darbības, izņemot lauksaimniecisko ražošanu un iekšējo ūdeņu zivsaimniecību un lauku tūrisma.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

15.aile Neapliekamās subsīdijas: šajā ailē uzrāda subsīdijas, kas saņemtas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

16.aile Citi neapliekamie ienākumi : šajā ailē uzrāda pārējos neapliekamos ienākumus (ienākumi no depozītnoguldījumiem, palīdzība stihiskas nelaimes gadījumos vai citos ārkārtējos gadījumos, ja tā sniegta uz valsts vai pašvaldību pārvaldes institūciju lēmuma pamata u.c.).

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs

Saimnieciskās darbības veicējs saņem atlīdzību no klienta 20 euro, izsniedz numurētu un VID reģistrētu kvīti, žurnālā šo summu uzrāda:

<i>Saimnieciskā darījuma apraksts</i>	<i>Kase, euro saņemts</i>	<i>Ieņēmumi no citiem saimnieciskās darbības veidiem</i>	<i>kopā</i>
5	7	14	18
Saņemta atlīdzība par pakalpojumu	20	20	20

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

17.aile Ieņēmumi, kas nav attiecināmi uz IIN aprēķināšanu: šajā ailē uzrāda ieņēmumus, kas nav attiecināmi uz IIN aprēķināšanu. Tie var būt saņemtie aizņēmumi, atdotie aizdevumi, pievienotās vērtības nodoklis (tikai ar PVN apliekamai personai), privātie ieguldījumi u.c.

18.aile Kopā (summa no 13.-17.ailei)

Saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla aizpildīšana

Piemēram, ja persona savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai iegulda savus personiskos naudas līdzekļus un skaidrā naudā kasē iemaksā 300 EUR, šo summu žurnālā norāda šādi:

5	7	8	17	18
Personiskie naudas ieguldījumi	300		300	300

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- **19.aile Izdevumi, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu:** šajā ailē uzrāda izdevumus, kas saistīti ar lauksaimnieciskās (augkopības, lopkopības, iekšējo ūdeņu zivsaimniecības un dārzkopības) produkcijas ražošanu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- **20.aile Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem uzrāda**
 - *Izdevumus, kas saistīti ar ieņēmumu gūšanu no citiem saimnieciskās darbības veidiem*
 - *valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ko persona maksājusi par sevi kā par pašnodarbinātā personu, ja tā nenodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu (arī iekšējo ūdeņu zivsaimniecību un lauku tūrismu)*
 - *atsavināto pamatlīdzekļu (ja to atsavināšanas vērtība uzrādīta ieņēmumos) atlikušo vērtību*

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs

Saimnieciskās darbības veicējs samaksā 30 euro par materiālu iegādi un 110 euro valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ko persona maksājusi par sevi kā par pašnodarbināto personu, žurnālā šīs summas uzrāda:

<i>Saimnieciskā darījuma apraksts</i>	<i>Kase, euro izsniegts</i>	<i>Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem</i>	<i>kopā</i>
5	8	20	24
Samaksāts par materiālu iegādi	30	30	30
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	110	110	110

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

21.aile Proporcioniāli sadalāmie izdevumi: šajā ailē uzrāda tikai tos izdevumus, kas sadalāmi starp lauksaimniecisko ražošanu un citām nozarēm, piemērojot proporciju. Tie var būt bankas pakalpojumi, sakaru izdevumi u.c.

22.aile Ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas: šajā ailē uzrāda visus tos izdevumus, kas nav tieši saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību. Tie var būt personīgam patēriņam izņemtie līdzekļi, dāvinājumi.

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- **23.aile Izdevumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu** norāda izdevumus, kas saistīti ar
 - *saimnieciskajā darbībā izmantoto nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegādi (izdevumi, kurus ietver pirkta pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma sākotnējā vērtībā)*
 - *saimnieciskajā darbībā izmantoto pamatlīdzekļu izveidošanu (izdevumi, kurus ietver personas pašas izveidota pamatlīdzekļa sākotnējā vērtībā)*

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

- **23.aile Izdevumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu (turpinājums)**
 - *avansa maksājumi, kas neattiecas uz pārskata gada ieņēmumiem*
 - *izsniegto aizdevumu un atdotās aizņēmumu summas*
 - *samaksātās soda un kavējumu naudas*
 - *par saimniecisko darbību samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli un tā avansu*
 - *citus izdevumus, kas nav attiecināti uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanu*
 - *ar PVN apliekamā persona norāda PVN priekšnodokļa summas un valsts budžetā samaksātās PVN summas*

Valsts ieņēmumu
dienests

Žurnāla aizpildīšana

Personīgā vieglā automobiļa, izņemot vieglo automobili ar speciālo aprīkojumu, ekspluatācijas izmaksas (arī izdevumus par degvielu) izdevumos ietver proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām nobraukto kilometru skaitam, pamatojoties uz detalizēti izstrādātiem maršrutiem, bet ne vairāk kā par 70 procentiem. Ja maksātājam nav atbilstoši noformētu attaisnojuma dokumentu, izdevumos ietver ne vairāk par 50 procentiem no faktiskajām izmaksām.

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs

Saimnieciskās darbības veicējs samaksā 30 euro par degvielas iegādi automašīnai (ir maršruta lapa un ir uzskaitīti braucieni saimnieciskajai darbībai), žurnālā šīs summas uzrāda:

<i>Saimnieciskā darījuma apraksts</i>	<i>Kase, euro izsniegts</i>	<i>Izdevumi, kas saistīti ar citiem saimnieciskās darbības veidiem</i>	<i>Izdevumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu</i>	<i>kopā</i>
5	8	20	23	24
Samaksāts par degvielu	30	21	9	30
Samaksāts par telekomunikāciju pakalpojumiem	110	77	33	110

Valsts ieņēmumu
dienests

Pamatlīdzekļu uzskaitē

- *Lietošanas laiks ilgāks par gadu*
- *Sākotnējā vērtība lielāka par 1000 euro*
- *Analītisko uzskaiti un uzskaiti nodokļu nolietojumu aprēķinam kārtā atbilstoši MK 21.09.2010. noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" apstiprinātajām veidlapām (4.³pielikums)*
- *Nolietojuma likmes un metodes - likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁵pantā*

Valsts ieņēmumu
dienests

Pamatlīdzekļu uzskaitē

Nosaka pamatlīdzekļu taksācijas perioda nolietojumu procentos:

a) ēkas, būves, ilggadīgie stādījumi — pieci procenti,

b) dzelzceļa ritošais sastāvs un tehnoloģiskās iekārtas, jūras un upju flotes transportlīdzekļi, flotes un ostu tehnoloģiskās iekārtas, enerģētiskās iekārtas — 10 procenti,

c) skaitļošanas iekārtas un to aprīkojums, tai skaitā drukas ierīces, informāciju sistēmas, datoru programmprodukti un datu uzkrāšanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums — 35 procenti,

d) pārējie pamatlīdzekļi — 20 procenti.

Valsts ieņēmumu
dienests

Pamatlīdzekļu uzskaitē

Nosaka pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiku gados:

a) ēkas, būves, ilggadīgie stādījumi — 35 gadi,

b) dzelzceļa ritošais sastāvs un tehnoloģiskās iekārtas, jūras un upju flotes transportlīdzekļi, flotes un ostu tehnoloģiskās iekārtas, enerģētiskās iekārtas — 10 gadi,

c) skaitļošanas iekārtas un to aprīkojums, tai skaitā drukas ierīces, informāciju sistēmas, datoru programmprodukti un datu uzkrāšanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums — trīs gadi,

d) pārējie pamatlīdzekļi — pieci gadi.

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs

Saimnieciskās darbības veicējs iegādājās datoru saimnieciskajai darbībai, par to samaksājot 1500 euro no kredītiestādes konta. Šo summu uzrāda žurnālā šādi:

<i>Saimnieciskā darījuma apraksts</i>	<i>Kredītiestāžu konti, euro izsniegts</i>	<i>Izdevumi, kas nav attiecināmi uz ienākuma nodokļa aprēķināšanu</i>	<i>Kopā</i>
5	10	23	24
Iegādāts pamatlīdzeklis	1500	1500	1500

Valsts ieņēmumu
dienests

Informācija VID mājas lapā

Saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls (Sākums-Privātpersonām-Saimnieciskās darbības veicēji)

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls (Sākums- Privātpersonām-Saimnieciskās darbības veicēji)

Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā (Sākums- Privātpersonām-Saimnieciskās darbības veicēji)